

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ DE ALBA IULIA ȘI SIBIU

PREȚUL INSERTIUNILOR:

Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător. Inserțiunile se adresează ADMINISTRĂȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35.

ARTICOLELE ȘI CORESPONDENȚA

se adresează REDACȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

ABONAMENTUL:

Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

Alegerile de deputați

Ziua de 3 martie a. c. a fost zi de sărbătoare în întreaga țară. E ziua, în care milioanele de oameni ai muncii au ales pe deputații Sfatului Popular comunale și ale orașelor raionale, noii gospodari ai comunelor și orașelor raionale. Candidații, propuși de oamenii muncii dintre cei mai buni fii ai poporului, au primit votul de încredere al tuturor, fiind aleși deputați în Sfatul Popular. Faptul că la vot au luat parte toți cetățenii și că votarea a decurs într-o dispoziție sărbătorească, arată hotărârea neclintită a poporului de a lupta și de acum înainte pentru pace și pentru desăvârșirea construirii socialismului și de a încredința celor mai buni fii ai lui sarcina de călăuzitori în înlăturarea acestei hotărâri.

Noilor deputați ai Sfatului Popular le revine sarcina de a mobiliza masele muncitoare în munca de ridicare a nivelului de trai material și cultural al oamenilor muncii. Ei vor munci ca să dezvolte economia locală, să se sporească producția bunurilor de larg consum, producția agricolă și industrială, să se dezvolte învățământul, activitatea culturală, să se întărească diferitele construcții, să se întărească agricultura socialistă, cale de belșug și viață mai bună pentru țărâncea muncitoare, ș. a. Poporul nostru, care a pășit la vot cu bucurie, va sprijini munca deputaților aleși și va munci cu mai mult spor pentru înflorirea comunelor și orașelor raionale, pentru propășirea patriei. El e convins că munca aceasta îi aduce o viață din ce în ce mai îmbelșugată și mai luminată, că munca aceasta e o contribuție la cauza păcii.

Clerul și credincioșii Bisericii noastre au participat cu însuflețire la alegerile din 3 martie a. c. și au votat pe candidații F.D.P. convinși fiind că votează pe cei mai vrednici fii ai patriei noastre. Această participare e și un angajament de a colabora cu noile Sfatul Popular în toate acțiunile de folos obștească și de apărare a păcii. Muncind și luptând împreună cu poporul pentru zidirea vieții celei noi, pentru pace, clerul și credincioșii mărturisesc dragostea lor față de patrie, de popor și de pace.

Sîntem siguri că prin munca și lupta tuturor oamenilor muncii, prin realizarea planului șesenal, patria noastră scumpă, Republica Populară Română, se va înălța pe noi culmi de progres și poporul nostru va ajunge la o viață din ce în ce mai îmbelșugată și mai fericită.

T. R.

Pentru dezarmare generală și totală

În lupta pentru pace sînt angajați sute de milioane de oameni de pe întreg globul pămîntesc.

A lupta pentru pace și a propovădui pacea este o datorie de prim ordin și pentru creștini, pentru fiecare creștin în parte, căci orice creștin adevărat nu poate să spună decît cu Psalmistul cuvintele sfinte: „Iubitor de pace sînt” (Ps. 119, 7)

Ca să fie pace între oameni e nevoie de două lucruri: 1. — Să fie înlăturată ațîțirea războinică, adică „războiul rece” și să se întărească relațiile de prietenie și colaborare între popoare pe baza principiului coexistenței pașnice; 2. — Să fie nimicite toate armele de război, adică să se realizeze dezarmarea generală și totală, și popoarele să muncească pentru făurirea de unelte ale păcii.

Înlăturarea războiului și statornicirea păcii trainice și adevărate cere cu necesitate dezarmarea generală și totală. Acest lucru l-a afirmat de la început Uniunea Sovietică, primul stat al oamenilor muncii, primul stat cu adevărat iubitor de pace din lume.

Cu 41 de ani în urmă, în 1922, la Geneva, delegația U.R.S.S. a prezentat, din inițiativa lui V. I. Lenin, planul pentru o dezarmare generală și totală a statelor. Propunerea a fost reluată în 1926 de Uniunea Sovietică, în fața Ligii Națiunilor, dar fără rezultat.

După cel de al doilea război mondial, în 1946 la prima sesiune a Adunării O.N.U., din nou U.R.S.S. a făcut propuneri concrete pentru dezarmare. De atunci și pînă azi, dezarmarea a rămas problema centrală a omenirii. În istorica sesiune a Adunării Generale O.N.U. din sept. 1960 premierul sovietic N. S. Hrușciov a prezentat planul pentru dezarmarea generală și totală, care a dat un nou avînt luptei popoarelor pentru dezarmare, pentru pace. Cu toate acestea discuțiile din Comitetul celor 18 state, întrunit la Geneva în anul 1962 și 1963, ca să trateze problema dezarmării generale și totale și să se ajungă la un acord internațional, n-au dat rezultatul așteptat de popoare, din pricină că puterile imperialiste nu doresc dezarmarea și nici încetarea experiențelor cu arme atomice. În vreme ce la Geneva, reprezentanții S.U.A. și Angliei făceau declarații de pace, în oceanul Pacific și în S.U.A. se continuau experiențele cu arme atomice. Propunerea Uniunii Sovietice de a se înceta aceste experiențe pînă la reali-

zarea unui acord internațional, a fost respinsă.

Împotriva reluării experiențelor atomice în atmosferă, a cursei înarmărilor, a războiului și pentru pace au manifestat milioane de oameni din toate țările, din S.U.A., Anglia, Italia, R. F. Germană, Franța, Japonia, care a avut cel mai mult de suferit de pe urma acestor experiențe, etc.

Opinia publică și diferitele Biserici au luat atitudine împotriva acestor experiențe ale S.U.A. Bisericile ortodoxe s-au pronunțat întotdeauna împotriva armelor atomice, pentru folosirea energiei atomice în scopuri pașnice, Bisericele protestante și catolice au avut atitudini variate: unii reprezentanți occidentali au susținut înarmarea atomică, alții au fost împotriva. Mișcarea creștină pentru pace de la Praga s-a pronunțat pentru dezarmare generală și totală, pentru încetarea experiențelor cu arme nucleare. Consiliul Mondial al Bisericilor de asemenea a susținut lupta popoarelor pentru dezarmare, pentru pace.

Marile progrese ale științei și tehnicii sovietice, zborul în grup al navelor cosmice „Vostok” 3 și 4, precum și lansarea cu succes a rachetei cosmice „Marte-1” la 2 nov. 1962, sînt succese, menite să promoveze pacea. Dacă s-ar înlătură dezarmarea generală și totală, iar atomul ar fi pus numai în slujba păcii și fericirii oamenilor s-ar realiza pe pămînt progrese uimitoare și omenirea ar pătrunde și mai adînc în cosmos. Cursa înarmărilor amenință cu izbucnirea unui război catastrofal. Dezarmarea generală și totală ar deschide o eră de pace netulburată, de viață îmbelșugată și fericită pentru toate popoarele. De aceea lupta popoarelor pentru dezarmare generală și totală, pentru pace, se intensifică. Forțele păcii sînt mai puternice decît forțele războiului. Războiul poate fi înlăturat din viața omenirii și pacea poate fi dusă la biruință prin lupta tuturor celor ce doresc pacea. În această luptă măreață trebuie fiecare creștin să-și aducă partea lui de contribuție. Nimeni să nu stea de-o parte, ci fiecare să se considere un luptător pentru pace. Numai așa ne vom împlini datoria față de poporul nostru, care prin muncă își construiește o viață nouă, și față de omenire. Numai așa vom fi cu adevărat ucenici ai lui Iisus Hristos, care a zis: „Feriți-vă făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema” (Mt. 5, 9).

Pr. Vasile Hereș

Antim Ivireanul - Predici

Editura Academiei Republicii Populare Romine a publicat, într-o ediție critică, vestitele predici ale marelui mitropolit Antim Ivireanul. Noua ediție, a opta din câte s-au publicat până acum, e cea mai bună și mai completă. Predicile sînt precedate de un bogat studiu introductiv, semnat de G. Stempel, iar la sfîrșit se află un glosar.

Vestim apariția acestei valoroase opere, atît pentru iubitorii vechei noastre limbi, cît și pentru slujitorii sfintelor noastre biserici. Înainte însă de a ne ocupa de operă, e nevoie să aruncăm o scurtă privire asupra vieții așa de zbuciumate a autorului.

Din nefericire nici pînă azi nu se știe în mod precis, unde și cînd a văzut lumina zilei cel ce înainte de a se călugări, se numea Andrei. Sigur e că era din Iviria, denumire veche a Georgiei, de unde apoi s-a și numit Ivireanu. Cînd Turcii au năvălit în Georgia, între robii luați și duși la Constantinopol, a fost și Andrei, care a fost apoi răscumpărat de patriarhul ort. al Constantinopolului. La această patriarhie, a trăit o vreme, învățînd limba greacă și uimind pe cei din jur prin înclinațiile sale deosebite pentru sculptura în lemn, pictură și broderie. Domnul român C. Brîncoveanu, care ajută bănește Patriarhia din Constantinopol, a obținut încuviințarea să aducă în Țara Romînească, pe naltul principatul Andrei. Aici învață el arta tipografică și limba romînească, ajungînd în scurtă vreme egumenul mănăstirii Snagov. În călugărie luă numele de Antim. La Snagov înființă o tipografie în care tipări cărți în romînește, grecește și arăbește. În 1705 smeritul Antim fu ales episcop al Rîmnicului, unde luă cu el și „rodul muncii sale”, tipografia, tipărind și aici cărți, între care cea dintîi a fost „Tomul bucuriei”, în care se combatteau învățăturile greșite ale catolicilor despre primatul papal. În urma trupelor imperiale biruitoare, venea și propaganda iezuită. Vlădica Antim era chemat să apere biserica romînească împotriva propagandei catolice. În acest scop el trimite la Bălgărâd pe cel mai priceput tipograf al său, pe M. Iștvanovici, iar pe brașoveni îi ajută să reziste în fața ispitelor catolice. După trei ani de păstorie la Rîmnic, Antim ajunge mitropolit, în locul lui Teodosie, care și-a exprimat dorința prin testament, ca urmașul său să fie episcopul de Rîmnic, adică Antim. Ne-a rămas cuvîntarea frumoasă pe care el a rostit-o în romînește, deși erau de față doi patriarhi greci, cu ocazia așezării lui în scaunul de mitropolit, semn neîndoielnic cît de mult s-a identificat el cu poporul pe care îl păstora. În adevăr vlădica Antim s-a dovedit nu numai un bun păstor și ales predicator, ci și un mare patriot. Patriotismul lui s-a văzut din lupta pe care a dus-o împotriva pretențiilor abuzive ale Patriarhiei Ierusalimului, și din lupta pe care a dus-o viața întregă și pentru care a murit, lupta împotriva jugului turcesc. Lumina-tul ierarh și-a dat seama că împotriva turcilor nu se poate lupta cu succes, decît în alianță cu Rusia lui Petru cel Mare. Atitudinea lui de simpatie față de ruși, l-a adus în conflict cu C. Brîncoveanu. I s-au adus o mulțime de acuze, că a încărcat biserica cu datorii... Antim s-a apărat de acuzele nedrepte ce i s-au adus. „...Și alta, pre aceste vremi aș pohti să știu, cine nu iaste datoriu, din cîți ne fierbem întracastă ticăloasă de țară? Că întii și pre măriia ta te auz lotde-una zicînd cum că iaste datoare țara cudoao sute și mai mult de pungi: oare acaea datorie măriia ta o faci, au întimplările vremii? Adevărat, întimplările vremii; și acestea au adus și pre alții și pre mine la datorie”. De data aceasta Antim prin apărările ce și le-a făcut a reușit să rămînă în scaun. Dar cînd a venit la domnie N. Mavrocordat, omul turcilor, soartea arhiepiscopului era ca și peceduită. Fiindcă n-a voit să se refugieze cu domnul la turci, vlădica Antim a fost acuzat de „revoluție

și răscoală”. I s-a scos potcapul de pe cap și i s-a pus o tichie roșie. L-a condamnat la închisoare pe viață, la mănăstirea Sf. Ecaterina de pe muntele Sinai. Din porunca lui N. Mavrocordat, garda de turci care-l ducea în exil l-a măcelărit pe drum, aruncîndu-i trupul în riul Tungia, aproape de Adrianopol, la începutul lunii septembrie 1716. Astfel ierarhul ivirean și voievodul român Brîncoveanu, care au fost uniți în munca pentru binele comun al poporului și al legii ortodoxe, s-au urmat și întîlnit și în moarte măcenicească.

Multe și mari sînt meritele mitropolitului A. Ivireanu. În primul rînd el a contribuit în mare măsură la introducerea limbii romine în biserică, tipărind pentru prima dată în romînește cărțile de căpetenie ale slujbelor bisericesti: molitfelnicul, octoihul, liturghierul... Mai mult încă, după fericita expresie a maestrului M. Sadoveanu, A. Ivireanu „a ajuns să vorbească și să scrie o limbă, poate cea mai frumoasă dintre a tuturor cărturarilor epocii”.

În rîndul al doilea, Antim a fost „singurul vlădică de mai multe ori artist”, fiind iscusit calligraf și desenator, pictor, xilograf, gravor și mai presus de toate neobosit și pasionat tipograf, care a tipărit cărți nu numai pentru Țara Romînească, ci și pentru întreg orientul ortodox.

Sufletul lui mare, de adevărat ierarh ortodox, ni se descoperă mai ales în testamentul lui din 1715, prin care înzestrea mănăstirea Tuturor Sfinților, ctitoria sa și care îi perpetuează numele.

Dar opera de căpetenie a lui Ivireanu, sînt Predicile sau Didahiile. El a fost primul mare orator bisericesc în limba romină, care a înlocuit cazania cu predica vie, legată de viață. Unii cercetători l-au comparat cu Massillon al francezilor, fiindcă, ca și acela, Ivireanu a fost predicatorul inimii.

Cel mai mare merit al lui e că a predicat în romînește. Din nefericire Antim nu și-a tipărit predicile, desigur și din cauza sfîrșitului neașteptat. Ele s-au păstrat și au circulat numai într-un număr redus de manuscrise. Ele au fost tipărite pentru prima dată la 1886, adică după 170 de ani de la moartea lui.

În noua ediție sînt cuprinse 28 predici la sîrbători mari și duminici, 6 predici ocazionale, cele două scrisori de apărare, precum și „Incepătură și învățătură pentru ispovedanie”, care însă nu-i predică. Deși marele ierarh repetă adesea din smerenie, că nu vorbește cu „vorbe ritoricești... alcătuite”, totuși predicile lui sînt întocmite după toate regulile oratoriei bisericesti. Ivireanu ne apare ca un adevărat predicator creștin „care nu caută la fața omului” (Iac. 2, 1), dacă e obraz de domn, boier sau simplu credincios, ci spune adevărul fără menajamente. Cu cîtă demnitate și curaj se adresează el lui Brîncoveanu cînd zice: „Și cum că poți Măria Ta să faci ce vei vrea după pohta Măriei Tale, este lucru adevărat, iar eu încă zic să fac după pohta lui Hristos”. El denunță cu curaj falsa evlavie a boierilor care aveau cîte doi duhovnici: „unul la țară și altul la oraș: la cel de la țară ca la un om prost, spune păcatele ce le socotește el că sînt mai mari, iar la cel de la oraș spune păcatele ce socotește că sînt mai mici, neșugătorind și meșteșugînd taina ispovedaniei...”. Minunat zugrăvește Antim pe boierul căruia nu-i convine postul: „...Mă rușinez a spune de posomorirea celor mincacioși, în ce chip se tînguesc în zilele cele de post, cască adesea, se culcă puțin și iar să scoală, dorm înșilă și silesc să treacă zilele și să nu le priceapă... numesc zilele postului mai mari decît celelalte; să fac cum că au durere de stomah și amețeli de cap... cu nepohtă se duc la masă, răpștesc asupra verzelor, înjură legumele zicînd (că) în zadar s-au adus în lume...”.

Nu mai puțin îndrăzneată este predica pe care

Din pildele Înțeleptului Solomon - Înțelepciunea

Să-ți dea Domnul sănătate fiule, ani buni și mulți,
 Ca să poți și de acuma înainte să ascuți,
 Sfatul părintesc pe care îl rostește gura mea,
 Și să ai pe lume bine cîte zile vei avea.
 Tinerețe cumpănită, minte dreaptă, duh curat,
 Ca să poți adine pricepe adevăru-adevărat,
 Și să mergi pe drumul bun.
 Ia aminte la ce-ți spun:
 De cu zori de zi și pînă soarele departe-apune,
 Înțeleptul se trudește să culeagă-nțelepciune,
 Cercetează azi și mîine, poimiine și așa de-a rîndul
 Ba trudindu-se cu lucru ori muncindu-și aprig gîndul
 S-o găsească. Și-găsește, dar din dînsa-și face parte
 Dacă are pace-n sine, pace-n casă și-n cetate,
 Azi și mîine și poimiine și în fiecare zi,
 De la Domnul-nțelepciunii, înțelept îți voi grăi:
 Fericit de trei ori omul ce din sară, pînă-n zori,
 Caută înțelepciunea, o comoară-ntre comori,
 Care covîrșește argintul, aurul și care poate
 Să trăiască cît e lumea, cîte-s veacurile toate.
 Necuprinsă-i ca și cerul, limpede și fără nor,
 Fîind născută pentru oameni din dreptate și adevăr.
 Dat-a pace între oameni cînd se hărțuiau în cete,
 Binecuvîntată ploaie pe pămîntul ars de sete.
 Și a pus la plug porneala uneltirilor cu spada
 Ridicînd cetăți acolo unde dărimase sfada,
 Viclenia și trădarea — al minciunii grabnic fruct,
 Le-angenunchiat degrabă ca pe hoțul prins la furt.
 Pîzma-n față-i se topește cum de apă-stînsi
 cărbunii
 Dragostea e muma păcii și bunica-nțelepciunii.
 Fericirea e nepoată, binele copil iubit.
 Ia aminte dar la cele despre care ți-am vorbit.
 Osebind ce-i rău de bine semenilor le vei place
 Să-ți dea Domnu-nțelepciune, Dumnezeu păcii,
 pace!

Lucian Idomir

Antim o ține în duminica lăsatului de brînză, în fața boierilor divăniți, în care arată ce este bun și ce este de condamnat într-o datină de atunci.

„Am înțeles — spune el — cum că este obicei de vă adunați deseară în divan și faceți puțină orăție, înaintea Domnului și după aceea cereți iertăciune; și măcar nu mi s-au întimplat pînă acum să vă văz cu ochii iar foarte mi-a plăcut și am fericit obiceiul acesta, că este lucru cuvios a cere iertăciune de la stăpîinii și mai marii noștri. Nu numai într-această zi ce vom să intrăm în zilele sfîntului post ci pot zice căci se cuvine să cerem iertăciune în toate zilele, că precum greșim înaintea lui Dumnezeu în tot ceasul așa greșim deapănarea și înaintea mai marilor noștri, cu cuvîntul și cu fapta, cu voie și fără voie, prin știință și prin neștiință, de față și pe-n ascuns; iar apoi luînd seama cu tot dinadînsul sfîrșitul acestui lucru, foarte mă întristez că obiceiul este frumos la vedere și rău la pricepere, că nici iertăciunea ce cereți de la stăpîni nu este curată, nici aceea ce luați unul de la altul, că este plină de pismă și de zavistie și de răutate, că nu este cu gînd curat”.

Ivireanu a fost un spirit progresist pentru vremea sa. De aceea el și înfierează conservatorismul rău înțeles și pledează pentru progres cînd face comparația cu hreanul: „Că de aceasta voi zice și eu că este așa precum ziceți voi, că viermele ce zace la rădăcina hreanului, de-i va zice cineva să iasă de acolo să meargă la alte rădăcini mai bune, și el zice: că mai dulce decît hreanul nu este, că acolo s-a născut și întru aceea s-a pomenit; așa și voi pomenindu-vă întru aceste fapte și lucruri și nefiind cineva să învețe cu adevărat vă par amară acum vorbele mele, nefiind obișnuiți cu dinsele...”.

A. Radu

La Buna Vestire

„Astăzi este începătura mîntuirii noastre“.

(Troparul serbării).

Cu imne de bucurie întîmpină Biserica sărbătoarea Bunei-Vestiri, grăind: Se bucură astăzi cerul și pămîntul se veselește că Domnul cerului și al pămîntului se coboară cu dragoste la făptura Sa, zămislindu-se din Prea Curata Fecioară Maria și dăruindu-ne frumusețea cea dintîi, pierdută în raiul pămîntesc de Adam.

Astăzi a fost trimisă sluga cea fără de trup la cetatea cea însuflețită și ușa cea cerească, la Fecioara Maria, să vestească pogorîrea pe pămînt a Domnului și Mîntuitorului nostru.

Astăzi Adam, strămoșul nostru, se înnoește, Eva scapă de întristare, și legătura blestemului străbun se desleagă.

Astăzi se descopere marea taină din veac ascunsă și de îngeri neștiută. Tatăl de sus binevoiește, Duhul Sfînt se trimite, iar Sfînta Fecioară primește zămislirea Fiului lui Dumnezeu.

Astăzi este Buna Vestire sau Blagoveștenia, sărbătoarea împărătească a Marelui post, care reamintește de sosirea ingerului la Sfînta Fecioară Maria spre a-i spune că, fecioară fiind, va naște pe Domnul nostru Iisus Hristos. Uimită de această veste, Sfînta Fecioară întreabă pe inger cum poate să se întîmple aceasta deoarece ea nu știe de bărbat.

Se știe că după legea V. Testament, fecioarele care păcătuiu se ucideau cu pietre. Aici însă era o zămislire și o naștere curată, așa cum spune ingerul: „Duhul sfînt se va pogori peste tine și puterea Celui de sus te va umbri” (Lc. 1, 35).

Minunate lucruri învățăm din această scenă biblică și alese virtuți putem lua ca pildă în viața noastră de creștini!

Curăția desăvîrșită a Sfîntei Fecioare Maria strălucește cu o frumusețe deosebită; zămislirea Domnului Hristos spală de păcatul strămoșesc pe vasul cel ales al Domnului! Acest vas însuflețit ne recomandă tuturor credincioșilor, prin pildă vie, virtutea ascultării față de voia lui Dumnezeu: „Iată roaba Domnului sînt, facă-se cu mine după graiul tău” (Lc. 1, 38).

Sfînta Fecioară consimte la voia cerului și în aceeași clipă Dumnezeu se înomenește pentru mîntuirea noastră.

Iată deci, că Buna Vestire este ziua pogoririi lui Dumnezeu — ca om — la noi, pentru ca, de bună voie, să fim ridicați la starea cea dintîi.

Și ce minune mai mare este decît ca Dumnezeu să se facă om? „Carele pentru noi oamenii și pentru a noastră mîntuire s-a pogorit din ceruri și s-a intrupat de la Duhul Sfînt și din Maria Fecioara și s-a făcut om”, mărturisim noi în Simbolul credinței.

Astăzi Cel pe care nu-L pot cuprinde nici cerul nici pămîntul se lasă cuprins, fără schimbare, în sinul Fecioarei Maria, pentru mîntuirea noastră. De aceea și ingerul, vestind Fecioarei, îi spune: „bucură-te cea plină de har, pregătește-te să primești pe Dumnezeu Cuvîntul în pîntecele tău”. (Mineiul).

Cu har dumnezeiesc a scris Sfîntul Maxim Mărturisitorul cuvintele: „Duhul Sfînt s-a pogorit peste Sfînta Fecioară, dîndu-i puterea de a primi dumnezeirea Fiului și puterea de a naște. Dar cu adevărat zămislirea și nașterea au fost cu totul curate și neatîns pe sămînță și de stricăciune și de aceea Maica Celui născut, din ea, (fiind fecioară, înainte de naștere) este fecioară și după naștere, rămînînd prin naștere și mai nepătimitoare”. De aceea cîntăm noi, credincioșii: „Bucură-te Maică, pururea Fecioară”.

Cîndva șarpele a amăgit pe Eva aducîndu-i întristare și dureri, acum ingerul vestește bucuria mîntuirii. Eva a luat de la șarpe un rod al neascultării, căci a călcat porunca: „din acest

pom să nu mîncăți” (Fac. II. 17), iar din Sf. Fecioară are, să se nască rodul nemuririi, care este Hristos Domnul, rodul ascultării.

Astăzi Sfînta Fecioară se face biserică însuflețită și rai cuvîntător, întru care s-a sălăsluit Dumnezeu.

Ca un sfeșnic, fără de asemănare, primește fără să ardă focul dumnezeirii, care va să risipească întunericul răutăților și va să fie lumina inimilor creștine, și înflorește floarea dumnezeirii ca toiagul cel de taină al lui Aaron.

Nu poate limba cea frumos vorbitoare, să laude întru totul serbarea de astăzi, căci Sf. Fecioară s-a înălțat mai presus de Serafimi și este mai cinstită decît Heruvimii.

Vom fi de-a pururi recunoscători către Sf. Fecioară că ea, în numele tuturor, a răspuns chemării dumnezeiești și ne-a dat pildă de ascultare și supunere față de voia lui Dumnezeu.

Vom pleca genunchii inimilor noastre și ne vom ruga: „pleacă urechea ta, curată, și ne miluiește pe noi”.

Vom cînta fecioria și curăția Sfîntei Fecioare și ne vom strădui să trăim în curăție și dreptate.

Ne vom supune, ca și Fecioara Maria, voii lui Dumnezeu în viață: „De veți face cîte vă poruncesc, prietenii mei sînteți” (Ioan XV—14).

Vom alerga la icoana Sf. Fecioare și ne vom ruga așa: „Zid ești fecioarelor și tuturor celor ce aleargă la tine, stilp al Bisericii neclătit, izvor al milostivirii, mijlocitoare către Dumnezeu ești Născătoare de Dumnezeu Fecioară; Nu te întoarce de către rugăciunea mea, căci nimeni din cei ce au nădăjduit spre tine nu s-au rușinat; pentru aceea rog bunătatea ta nespūsă, mijlocițe Stăpînă, la bunul Dumnezeu să rînduiească în toate părțile lumii pacea”.

Buna Vestire aceasta să fie: pace pe pămînt, pace la toate limbile, dezarmare generală și totală la toate popoarele și unirea tuturor oamenilor într-o familie armonioasă, incit fiecare om să se poată bucura de roadele muncii sale pe pămînt.

Așa fiind, vom da dovadă că cinstim serbarea Bunei Vestiri și pe Dumnezeu în Sfînta Treime, Căruia se cuvine slava în vecii vecilor, Amin.

Pr. Gh. Vartolaș

Duminica Floriilor

Mulțime mare... auzind că vine Iisus în Ierusalim... a ieșit în întîmpinarea lui. (In. 12, 12—13).

E marele praznic al intrării Domnului în Ierusalim. Mulțimi de oameni îl întîmpină cu stilpări și osanale, arătîndu-și bucuria și entuziasmul. Dar privind peste mulțimile acestea, care-l conduc în alai sărbătorec ne întrebăm: ce motiv le-a îndemnat să-L întîmpine pe Iisus cu atîta însuflețire? Răspunsul e clar: nu toți cei din mulțime aveau același gînd, același motiv. Majoritatea, ne spune Sf. Apostol și Evanghelist Ioan, au venit pentru că auziseră că Iisus a săvîrșit o minune deosebită: a înviat pe Lazăr din morți. Alții au fost atrași de faima că Iisus este un prooroc, cum n-a mai fost altul întru Israil, puternic în cuvînt și faptă și nădăjduiau că este Mesia cel prezis, care ar elibera poporul din robie și nedreptate și va aduce pacea și fericirea. Vor fi fost și dintre aceia, care s-au adunat numai din curiozitate, sau din interes personal așa cum se întîmplă cînd sînt oameni mai mulți laolaltă.

Toți aceștia se bucurau că Iisus intră ca un împărat în Ierusalimul proorocilor, în cetatea păcii și nădejilor de mîntuire.

*

Dacă privim peste paginile istoriei și dacă ne cercetăm pe noi înșine, ne dăm seama că motivele pentru care am urmat lui Hristos sînt foarte variate.

Unii i-au urmat lui Iisus Hristos ca să urce pe tronuri de mărire și stăpînire. Așa au socotit la început și fiii lui Zevedei, apostolul Iacob și Ioan, cerînd lui Iisus: „Dă-ne să ședem unul de-a dreapta și altul de-a stînga ta întru slava ta”, pentru care pricină ceilalți zece Apostoli s-au mîniat. Iisus însă le-a spus că în împărăția lui Dumnezeu nu este stăpînire, ci slujire, că Fiul Omului însuși n-a venit ca să i se slujească ci ca să slujească și să-și dea sufletul rîscumpărare pentru mulți (Mc. 10, 37—45). Cu toate acestea au fost și dintre aceia, pentru care credința în Hristos era numai un mijloc de „a domni” peste alții, de a-și întinde stăpînirea peste țări și popoare, peste Biserica întregă. Ei au stăpînit în numele lui Hristos, dar nu în duhul lui Hristos, ci în duh de mîndrie asuprînd pe cel obidit. Aceștia au fost ucenicii lui Hristos numai de formă, iar de fapt erau robi ai patimii de dominație și de asuprire.

Alții i-au urmat lui Hristos din diferite nevoi ale vieții. Pînă au trăit în belșug și fericire, nu

L-au căutat pe Iisus, dar cînd suferințele au intervenit în viața lor, au alergat la El, cerînd asemenea celor ce se îmbulzeau altă dată în jurul Lui, vindecarea, înlăturarea nenorocirilor, alinaarea durerilor. Dintre aceștia — cei cărora ruga nu li s-a împlinit — adesea au căzut în îndoieli: De ce Iisus nu ne ascultă rugăciunea? Să mai cred sau să nu mai cred în El? Credința în Iisus Hristos — la ei — era legată de condiția împlinirii imediate a cererilor, îndreptate în rugăciune către El. Aceștia așteaptă și caută minuni.

Alții i-au urmat Lui Iisus Hristos din obicei. Așa s-au născut. Așa s-au pomenit. Și merg înainte în virtutea tradiției, în virtutea obiceiului. Pentru ei a fi ucenic al lui Hristos nu e rezultatul unei frămîntări sufletești sau al unei nevoi, ci al deprinderii, ca să fie în rînd cu ceilalți, să meargă la biserică pentru că au mers strămoșii și părinții, pentru că merg și alții.

În toate aceste cazuri întîmpinarea lui Hristos este săvîrșită din motive personale și secundare: dorința de stăpînire, satisfacerea unor cereri, minunea, tradiția. Ele nu pot constitui temeiul unei adevărate urmări a lui Hristos. Primul nu caută pe Iisus Hristos, ci stăpînirea, mărirea, al doilea îl caută pe Iisus silit de nevoile sale, înșetăt de miracole; al treilea era mînat de rolul tradiției strămoșești, fără ca apropierea de Iisus să-i schimbe sufletul.

*

Adevărații credincioși ai Domnului sînt însă cei ce i-au urmat Lui, lepădîndu-se de sine, de interesele egoiste, și L-au iubit ca pe Acela care are „cuvintele vieții veșnice”, care s-a jertfit pe sine pentru mîntuirea noastră, care este Dumnezeu-Om, Sfințenia însăși, Iubirea cea mai presus de orice iubire, izvorul veșniciei noastre. Se spune în Evanghelia de la Ioan, că după ce Iisus a vorbit despre Sfînta Euharistie „mulți din ucenicii Lui s-au depărtat și nu mai umblau după El”. Deci a zis Iisus celor doisprezece: „Oare și voi vreți să vă duceți? Răspuns-a Simon Petru: Doamne... tu ai cuvintele vieții veșnice. Și noi am crezut și am cunoscut că Tu ești Hristosul, Fiul lui Dumnezeu celui viu” (VI, 66—69).

Cu adevărat aceștia sînt ucenicii Lui, care-L urmăresc pentru că în Iisus Hristos au cunoscut pe Fiul lui Dumnezeu celui viu, pe Cel ce are cuvintele vieții celei veșnice. El nu a venit ca să puie pe nimeni în stăpînire, în „domnie”, nici ca să satisfacă nevoile zilnice ale oamenilor, ci a venit ca să aducă viața cea veșnică, să reverse

(Continuare în pag. 4)

Sfînta Tradiție

Cînd se întorcea din a treia sa călătorie misionară, Sf. Apostol Pavel se oprește citva timp în portul Milet, unde cheamă la sine pe episcopii și preoții comunităților creștine din părțile Efesului, cărora le mai dă unele învățături și calde îndemnuri mai ales, de a fi cu toată grija în slujba lor de păstori ai „Bisericii lui Dumnezeu”, îndemnuri din care reținem și următoarele cuvinte: „Intru toate v-am dat vouă pildă, că ostentîndu-vă așa se cade să ajutați pe cei slabi și să vă aduceți aminte de cuvîntul Domnului Iisus, căci el a zis: Mai fericit este a da decît a lua” (F. Ap. 20, 35).

A da din dragostea ta, din bunurile tale, din experiența ta, din învățătura ta, a-ți valorifica în folosul semenilor talanții cu care Ziditorul nostru ne-a înzestrat pe fiecare, a te dărui pentru binele altora este, desigur, mult mai firesc, mult mai mulțumitor. Dar nu asupra acestui înțeles al cuvîntelor Mîntuitorului nostru Iisus Hristos, ci asupra altui aspect al lor vom zăbovi puțin în cele ce urmează.

Dacă vom citi cu grija cele patru Evanghelii cuprinse în Noul Testament și în care se descriu viața, faptele și învățăturile Domnului nostru Iisus Hristos în timpul petrecerii Sale pe pămînt, vom constata că cuvintele menționate mai sus: „Mai fericit este a da decît a lua”, despre care Sf. Apostol Pavel ne spune că au fost rostite de Mîntuitorul, nu le găsim în nici una din aceste Evanghelii.

În acest caz se va întreba de bună seamă cineva: Bine, dar de unde a luat Sf. Apostol Pavel aceste minunate cuvinte ale Mîntuitorului? Vom răspunde că ele au fost luate din Sf. Tradiție sau spus altfel, din comoara de învățături și fapte ale Mîntuitorului care, prin mijlocirea Sf. Apostoli, s-au transmis din gură în gură, din preot în preot, din episcop în

episcop, din creștin în creștin, din generație în generație, și care a rămas nescrisă în Sf. Evanghelii. Din acest motiv Sf. Tradiție se mai numește și Sf. Predanie. Această comoară de învățături o avea în vedere Sf. Apostol Pavel cînd scria Corintenilor cuvinte ca acestea: „Vă laud pe voi fraților, că de toate ale mele vă aduceți aminte și țineți predaniile precum vi le-am dat vouă” (I Cor. 11, 2).

Se știe că Mîntuitorul Iisus Hristos, în timpul propovăduirii Sale, nu a scris nimic din învățătura Sa. Toate învățăturile le-a transmis Apostolilor și tuturor celor ce l-au ascultat prin viu grai. Învățăturile și faptele Mîntuitorului au fost desigur bogate, dar numai o parte din ele au fost cuprinse în Sfintele Evanghelii. Acest lucru ni-l întărește cu deosebire Sf. Apostol și Evanghelistul Ioan, care, după ce a terminat de scris Evanghelia sa, în încheiere ține să adauge: „Sînt și altele multe pe care le-a făcut Iisus, care de s-ar fi scris cu de-amănuntul mi se pare că nici în lumea aceasta n-ar încăpea cărțile ce s-ar fi scris” (Ioan 21, 25) — cuvinte care vor să spună că Mîntuitorul a învățat și a lucrat mult mai mult decît s-a putut cuprinde în paginile Sfintelor Evanghelii.

Sfinții Apostoli, la rîndul lor, au propovăduit tot prin viu grai, învățînd zile și ani de-a rîndul fără să scrie nimic. Puținele scrieri, cum sînt epistolele, care ne-au rămas, nu de la toți ci numai de la unii dintre ei, au fost scrise în mod cu totul întîmplător, avînd drept cauză anumite situații speciale create în sinul anumitor comunități creștine, situații a căror rezolvare Apostolul, plecat în altă parte, nu mai putea să o facă direct prin viu grai, fiind obligat, în acest caz, să recurgă la scris. Așa se face că pe vremea Sf. Irineu, la începutul sec. II, erau comunități creștine care nu posedau nici o scriere sîntă neavînd decît Sf. Tradiție. O mulțime de comunități — spune Sf. Irineu — „care, crezînd în Iisus Hristos, au mîntuirea scrisă în faptele lor prin Duhul Sfînt, fără hîrtie și negreală, și observă cu îngrijire Tradiția veche. Și aceste comunități care cred fără cărți scrise, prin apucăturile lor, prin obiceiurile și purtarea lor potrivit credinței sînt plăcute lui Dumnezeu, petrecînd viața lor în dreptate, nevinovăție și înțelepciune. Intemeindu-se pe tradiția veche apostolică, n-au nici o idee de vreo sofismă eretică”. Și tot Sf. Irineu spune: „Toți aceia care vor să cunoască adevărul (creștin) să se adreseze pentru aceasta în fiecare Biserică, la tradiția apostolică, cunoscută în toată lumea”.

Că Sfinții Apostoli au propovăduit și ei prin viu grai vedem, de pildă, din viața Sf. Apostol Pavel, așa cum este descrisă în Faptele Apostolilor. Știm că în lunga-i activitate misionară a parcurs mii de kilometri, trecînd prin sute de cetăți unde a zăbovit zile, luni ba și ani în șir, învățînd cu graiul său neostenit în sinagogi sau în alte locuri potrivite. „Și trecînd prin Amfipoli și Apolonia — citim în Faptele Apostolilor — au venit la Tesalonic, unde era o sinagogă a iudeilor. Și după obiceiul său Pavel a intrat la ei și în trei sîmbete le-a vorbit lor din Scripturi, dovedindu-le și arătîndu-le că Hristos trebuia să pătimească și să învieze din morți” (F. Ap. 17, 1—3). În Atena „zilnic stătea la sfat în sinagogă cu iudeii și cu oamenii credincioși iar în tîrg cu cei ce se întîmpla să fie aici” (F. Ap. 17, 17). În Corint a rămas șase luni „propovăduind printre ei (printre Corinteni, adică) cuvîntul lui Dumnezeu” (F. Ap. 18, 11), iar în Efes trei ani. „Priveghiați, aducîndu-vă aminte că trei ani zîua și noaptea n-am încetat să vă învăț cu lacrimi pe fiecare din voi” (F. Ap. 20, 21), se adresează Sf. Pavel preoților din Efes. Din această bogată propovăduire, doar ici și colo Sf. Luca consemnează cîte o mică cuvîntare de-a Sf. A-

700 milioane de analfabeți

René Maheu, directorul general al U.N.E.S.C.O. a declarat că numărul analfabeților din lumea crește anual cu 21—25 milioane. În legătură cu aceasta el a cerut guvernelor să reducă cheltuielile de înarmare și să aloce fonduri mai mari învățămîntului, pentru ca această cifră „scandalosă” să poată fi redusă. Potrivit ultimelor date, în 1957 numărul analfabeților, din întreaga lume s-a ridicat la 700 milioane de oameni.

Între țările Europei locul întâi în privința analfabetismului îl deține Italia (mai are 3.274.000 analfabeți), urmată de Spania și Portugalia.

postol Pavel, grosul ei constituind „predania” despre care am amintit mai sus. Numai cînd n-a putut fi de față, ca să rezolve problemele pe loc, Sf. Apostol Pavel a scris epistolele către Corinteni din Efes, către Romani din Corint, etc. — îndrumîndu-î să păstreze neschimbată învățătura primită de la el prin viu grai, adică din Predanie.

Sf. Tradiție sau această Sf. Predanie nu s-a pierdut, după cum ar fi înclinat să creadă cineva, ci a trecut din generație în generație, de la episcop la episcop și în decursul vremii, cu deosebire în primele secole ale creștinismului, sub diverse forme, a fost fixată și ea în scris. Astfel, Sf. Tradiție o găsim cuprinsă în:

Așezămintele Apostolice și în scrierile Părinților Apostolici, despre care știm că sînt acei bărbați care au prins în viață pe Sfinții Apostoli, unii dintre ei fiind-le chiar ucenici. Scrierile Părinților apostolici au o mare asemănare cu scrierile Noului Testament, îndeosebi cu epistolele, atît în privința cuprinsului cît și al formei. Din acest motiv în vechime unele dintre ele erau citite chiar în timpul Sf. Slujbe. „Nu trăiți singuratici — citim în epistola lui Barnaba — închizîndu-vă în voi înșivă, ca și cum ați fi devenit drepti, ci adunați-vă la un loc și cercetați ceea ce este de folos obștesc”, cuvinte care au o vădită asemănare cu învățăturile Noului Testament.

În *definițiile sinoadelor ecumenice*, în frunte cu Simbolul Credinței încheiat la Sinoadele de la Niceea și Constantinopol.

În *scrierile Sf. Părinți și scriitori bisericesti din vechime*. Așa de pildă, Clement Alexandrinul, care a trăit în a doua jumătate a sec. II, spunea că de la Domnul au rămas cuvintele: „Cînd vezi pe aproapele tău vezi pe Dumnezeu”, cuvinte care nu se găsesc scrise în Sf. Evanghelii. Să ne gîndim apoi la Sf. Ioan Gură de Aur, care, pe lîngă înțelepciunea sa izvorîtă mai ales dintr-o trăire cu adevărat creștinească, a avut încă multe elemente din Sf. Tradiție, care i-au ajutat să explice ca nimeni altul Sf. Scriptură.

În cărțile de slujbă ale Bisericii, ș. a.

Știînd deci că Mîntuitorul Iisus Hristos a învățat prin viu grai și că n-a scris nimic din ceea ce a învățat, că Sf. Apostoli au propovăduit tot prin viu grai și că foarte puțin au scris, înțelegem că Sf. Tradiție este mai veche decît Sf. Scriptură, și că Sf. Scriptură cuprinde numai o parte din Sf. Tradiție. De aceea, Biserica noastră a dat importanța cuvenită Sf. Tradiției, așezînd-o alături de Sf. Scriptură, Sf. Tradiție constituind al doilea izvor de credință al Bisericii noastre la fel de important ca și Sf. Scriptură.

Este bine să luăm seama la acest lucru întrucît multe din învățăturile și practicile Bisericii, necesare propășirii vieții noastre creștinești, își au temeiul în Sf. Tradiție, ceea ce ne învață și Sf. Vasile cel Mare în cuvintele: „Unele dintre dogmele și propovăduirile păstrate de Biserică le avem din învățătura scrisă, pe altele însă le-am primit din Tradiția Apostolilor, transmise în taină. Amîndouă aceste categorii au aceeași autoritate pentru evlavie”.

Diac. Gh. Papuc

Duminica Florilor

(Urmare din pag. 3)

iubirea Tatălui în inimile fiilor și n-a cerut nimic altceva decît ca la iubirea Lui să răspundem cu iubire. Aceasta nu înseamnă să nu aducem înaintea lui Iisus toată viața noastră, toate frămîntările și nevoile noastre, ca înaintea unui prieten prea iubit, care ne înțelege, ne iubește, ne ajută, ci înseamnă numai ca să urmăm lui Hristos nu din pricina aceasta, nu din motive pămîntești, ci pentru că El este desăvîrșirea divină întrupată în chip de om, El este fratele nostru, care ne-a iubit pînă la moarte și încă moarte pe cruce.

Iată ne-am adunat și noi ca să întîmpinăm pe Iisus cu stîlpări și osonale, să-i cîntăm: „Bine este cuvîntat cel ce vine întru numele Domnului!” Să ne cercetăm pe noi înșine: Oare printre care ucenici ai Domnului ne numărăm? Printre cei ce îl urmează din interes, din sete de minuni, din obicei sau printre cei ce-l urmează din dragoste nețărmurită, care doresc fierbinte să viețuiască în așa fel încît în viața cea veșnică să fie împreună cu El?

Fie ca toți ucenicii Lui să fie ucenici ai dragostei, să iubească pe Iisus cu toată inima și prin Iisus Hristos să iubească pe semenii lor. Pentru aceasta să ne rugăm Domnului ca El, prin dragostea Sa cea dumnezeiască, să ne vindece de slăbiciunile și patimile noastre și să ne facă vrednici de a-L întîmpina ca niște adevărați ucenici ai Lui. Să ne rugăm Lui, Celui ce intră azi în Ierusalim, ca bunăînțelegerea, dragostea și pacea să stăpînească sufletele noastre, să se întindă între popoare și să cuprindă toată suprafața pămîntului, ca pămîntul întreg să devină o cetate a păcii. Atunci și veșnicia își va deschide zărilor, ca să ne învăluie întru slava lui Hristos cea nepieritoare, Amin.

Pr. N. Mladin